

VABARIIGI VALITSUSE NING EESTI LINNADE JA VALDADE LIIDU VAHELINE HARIDUSE- JA NOORSOOTÖÖ EELARVE LÄBIRÄÄKIMISTE TÖÖRÜHMA KOOSOLEKU PROTOKOLL

26.09.2023 nr 1.1-7/23/14-3

Tallinna Mustamäe Riigigümnaasium
Algus kell 13:00, lõpp kell 16.00

Koosoleku toimumise aeg: 13.09.2023 nr 3

Juhatas: Piret Sapp (HTM)

Protokollis: Ketlin Alaväli (HTM)

Osa võtsid: Jan Trei (ELVL); Angela Saksing (ELVL, Jõgeva Vallavalitsus); Ene Täht (ELVL, Pärnu Linnavalitsus); Robert Lippin (ELVL, Harku Vallavalitsus); Marju Aolaid (ELVL, Viimsi Vallavalitsus); Mari-Epp Täht (ELVL, Haapsalu Linnavalitsus); Tiivi Tiido (ELVL, Viljandi Linnavalitsus); Laur Kaljuvee (ELVL, Rakvere Linnavalitsus); Riho Raave (ELVL, Tartu Linnavalitsus); Liina Pöld (HTM); Indrek Riisaar (HTM); Andrus Jõgi (REG); Priit Pöldma (ELVL, Jõelähtme Vallavalitsus); Jaak Raie (HARNO); Kaarel Rundu (ELVL, Tallinna Haridusamet);

Kutsutud: Kristina Kallas (HTM); Maila Rajamets (HTM); Indrek Kilk (HTM); Daniel Kõiv (HTM); Mari Tikerpuu (HTM); Carmen Viherpuu (Jõelähtme Vallavalitsus); Kairit Eha (RaM);

Puudusid: Kristi Vinter-Nemvalts (HTM); Katrin Pihor (HTM); Priidu Ristkok (RaM)

PÄEVAKORD

1. Rändekalkulaator, KOV-idele võimalik töövahend haridusvõrgu jt avalike teenuste planeerimiseks (ettekandja Tiit Tammaru, Tartu Ülikool)
2. Koolide kvaliteedinäitajad ja pilootprojekt, KOVide roll (ettekanne Helen Arus, Eesti Hariduse Kvaliteediagentuur, Harno)
3. Koalitsioonilepingu eesmärgid (ettekanne Kristina Kallas, minister)
 - Õppimiskohustuse pikendamine, KOVide roll ja vastutus (jätkuarutelu)
 - Maakoolide meede, selle rakendamine koostöös omavalitsustega
4. Informatsioonid
 - KOVide finantsseis ja viimane majandusprognoos (ettekanne Andrus Jõgi, REG)
 - Info läbirääkimiste seisukohtade kujundamisest RE 2024, RES 2024-2027 (ettekanne Jan Trei, ELVL)
 - Alushariduse seaduse eelnõu arengutest (ettekanne Maila Rajamets, Liina Pöld; HTM)
 - HaridusLood konverentsi programm 24. novemberil Jõhvis (ettekanne Jan Trei, ELVL)
 - Haridustaristu pinnaandmete kvaliteet, investeringute planeerimine (ettekanne Indrek Riisaar, HTM)
 - Koolitoidu teema arengutest (ettekanne Angela Saksing, ELVL)

1. Rändekalkulaator, KOV-idele võimalik töövahend haridusvõrgu jt avalike teenuste planeerimiseks

KUULATI: Tiit Tammaru ettekannet.

Regionaalsed
rahvastikuprognosisid

Rändekalkulaator_2
023.ppt

KOV-idel ootus, et rändekalkulaatorit saab kasutada haridusvõrgu ja avalike teenuste planeerimiseks ühtse metoodika alusel, TÜ poolt on esialgne keskkond loodud, mis vajaks edasiarendamist.

K. Kallas avaldas arvamust, et see võiks olla Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi vedada. Kui koostöötahe on olemas, siis on võimalik leida ka selle arenguks vajalikud ressursid teadus- ja avalike teenuste arengumeetmetest. Kaasata tuleb ka teised ministeeriumid ja omavalitsusliit.

OTSUSTATI:

- 1.1. ELVL kaasates HTMi teeb Regionaal- ja Põllumajandusministrile ettepaneku algatada Rändekalkulaatori arenguprojekt. Ettepanekule lisatakse ka professor Tammaru koostatud esitus ja projekti vajadusest lühikokkuvõte (vt manus). Selle eestvedajana näeme Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi. Kaasata erinevad ministeeriumid ja nende rakendusüksused, kelle vastutusel on avalike teenuste areng. Ettepanek on esitada projekt Riigikantseleile innovatsioonimeetmesse.

2. Koolide kvaliteedinäitajad ja pilootprojekt, KOVide roll

KUULATI: Helen Arus ettekannet.

Koolide
kvaliteedinäitajad ja

Tõstatusid küsimused, kas tegemist saab olema ainult tööriistaga või kaasneb sellega ka kasutamise tugi. Planeeritud on luua lisaks tööriistale ka digitaalne töölaud, mis peaks muutma kasutamise võimalikult mugavaks. Tingimus aga on, et KOVide andmed oleksid ajakohased ja kvaliteetsed. Digitaalset tööriista arendab HTMi Tehnoloogiajuhtimise osakond.

R. Lippin rõhutab, et kooli vaade ja pidaja vaade peab käima ühte jalga.

H. Arus selgitab, et kvaliteetse tulemuse saavutamiseks on vaja väga laia koostööd erinevate asutustega.

OTSUSTATI:

- 2.1. Võtta informatsioon teadmiseks.
- 2.2. Töörühma kuuluvate kohalike omavalitsuste esindajad toetavad projekti ideed, sest see loob võimalused kohalike omavalitsusi, kui kooli pidajaid, ning haridusasutusi võimestada. Teha projekti arengust vahekokkuvõtted ja pidada sisuline arutelu 2024. aasta alguses, kui toimub kohalike omavalitsuste haridusjuhtide koostööseminar Saaremaal.

3. Koalitsioonilepingu eesmärgid

KUULATI: Minister Kristina Kallas ettekannet.

HTM_minister_maakoolid.pptx

– Maakoolide meede, selle rakendamine koostöös omavalitsustega

Minister selgitas meetme tagamaid. Rõhutati, et meede kehtib ainult 6-klassilistele koolidele ja lapsi peab olema vahemikus 20-90 last. Linnapiirkonnakoolid ei jää toetusmeetme sisse ja erakoolid meetmele ei kvalifitseeru. Kvalifitseeruvad õppekohad.

Toimus arutelu. ELVL esindajad tõid näiteid olukordadest, kus nende hinnangul meede eesmärki sihipäraselt ei täidaks.

HTMi esindajad täpsustasid ja selgitasid rahastuse temaatikat. Rahastuse komponent koosneb kahest osast – klassiõpetaja palgatoetusmeede + koefitsient.

Arutleti ka maapiirkonna koolivõrgu korrastamise murekohtadest. Oluline on KOVide roll selles protsessis, et korrastamisel kaasataks teisi pidajaid ja otsuseid koolivõrgu osas tehakse omavahel kooskõlas ja läbimõeldult.

– Õpetajate palgatous

Minister on esitanud taotluse Vabariigi Valitsuse eelarveläbirääkimistele õpetajate palgatõusu suuruses 8 %. Kokku juba on lepitud, et diferentseerimiseprotsent tõuseb 20%-ni.

ELVL peamine küsimus on, mis saab lasteaiaõpetajate toetusest. Minister selgitab, et HTM saab aru ja mõistab KOVide muret ning tegeleb aktiivselt rahastuse ja lahenduste otsimisega. Sellegipoolest me ei saa jätta õpetajate palku tõstmata.

HTMis on algamas nulleelarve koostamine ning hariduskulude põhjalik ülevaatamine kuni saldoandmeteni välja, mis tähendab, et ka KOV hariduskuludesse vaadatakse lähemalt sisse.

Koolivõrgu ja selle rahastamise osas vaatas HTM koos koolivõrgu osakonnaga otsa KOVide hariduskuludele. Selgelt on näha, meil on vaja koolivõrku kokku tõmmata. Ruumikulu haridusrahast on liiga suur. KOVide lõikes on numbrid väga erinevad, aga piirkonniti on ka palju erinevusi.

3
näitajat_kulud.xlsx

Õpetajakoolituse
konkursid 2016-2021

ELVL seisukoht siiski taandub sellele, et KOVidel omal puudub piisab võimekus luua uusi säästlikke hooneid. Küll aga nõustutakse, et hariduskulude jaotus tuleks vaja üle vaadata.

A. Jõgi toob näiteid Soome põhjal.

– Õppimiskohustuse pikendamine, KOVide roll ja vastutus (jätkuarutelu)

Probleem on selles, et meil on väga palju täiskasvanud inimesi, kes on põhiharidusega ja ei oma täna ei kutset ega kraadi. Need on inimesed, kes on lõpetanud põhihariduse ja suundunud seejärel tööle. Tänapäeval põhiharidusega aga palju ära ei tee ja neid inimesi tuleb hilisemalt lihtsalt muus etapis toetada. Muutus käivitub nii, et 2024. aastast kooli minev laps peab käima koolis kuni saab 18-aastaseks.

Põhikooli järgselt disainitakse uued paindlikud õpitee variandid:

- kutseõpe;
- kutsekeskharidusõpe;
- üldkeskharidusõpe;
- mittetatsionaarne üldkeskharidusõpe (täiskasvanute gümnaasium);
- ettevalmistav õpe (akadeemiline aasta kas riigigümnaasiumi või kutsekoolide juures).

Kutsekeskhariduse õppes toimub reformimine, mille tulemusel võiks see kujuneda üheks peamiseks suunaks, mida peale põlikooli valida. Tänapäevaste valik kutsekeskharidusõppes ei ole kiita ja pigem on ühetaoline.

Toimus üldine arutelu erinevatest näidetest ja olukordadest, mis koolikohustusea tõstmisel kerkida võivad.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks.

4. Informatsioonid

– KOVide finantsseis ja viimane majandusprognos

KUULATI: Andrus Jõgi ettekannet.

Tulud on laekunud kenasti, kuid tervikolukord on pigem siiski kehva ja KOVidel tuleb jätkuvalt kokkuhoidlikult majandada.

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks.

– Info läbirääkimiste seisukohtade kujundamisest RE 2024, RES 2024-2027

KUULATI: Jan Trei ettekannet.

2024-27_RES_ja_RE_
ELVL_haridus_HTM_

On lepitud kokku aeg valitsuskabineti nõupidamiseks eelarve arutelu raames, et saada teada, kus maal on ELVL taotluste ettepanekuid ja mis on olnud riigi vastupakkumused, milline on valitsusnägemus KOVidele.

ELVLil on kolm olulist prioriteeti läbirääkimisteks:

1. koolitoit;
2. õpetaja koolitustellimuse suurendamine;
3. munitsipaalhoonete energiatõhususe suurendamine.

HTM on arvamusel, et ka ELVL ise võiks teha ettepanekuid projektide meetmetele. Lisaks tuleb

arvestada, et pedagoogide palgatõus on valitsuskabineti ja koalitsiooniotsus.

Toimus arutelu tulubaasi liikumise ja muutuste osas. Arutati ka ELVL rollist ja volitustest üleüldiselt ja võimalusest olla kaasatud pedagoogide palgaläbirääkimiste juures. L. Põld andis selles osas seisukoha ja tõi näiteid.

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks.

– Alushariduse seaduse eelnõu arengutest

KUULATI: Maila Rajamets ettekannet.

Alusharidus_13_09_
2023.pptx

Alustatud ei ole täiesti uue eelnõuga, aluseks on võetud see, mis juba valitsuses käis aastal 2022 ja tagasi lükati. Olulisemad muutused on, et lastehoiud liiguvad HTMi haldusalasse, sõimerühmad muutuvad hoiurühmadeks ja tulumaksutagastuse süsteem ühtlustub (küll veel vajab arutelu). Uue seaduse jõustumise aeg oleks 1. jaanuar 2025 ja üleminekuajaks kolm aastat.

ELVL pöörab tähelepanu koduläheduse printsiibile. Mis saab, kui ta oma valitud lasteaedadesse sisse ei saa, mis juhtub ja mis on õige siis? Samuti küsitakse mis saab lasteaia rühma suurendamisest. Toimus üldine arutelu teemal.

OTSUSTATI: Alushariduse seadus vajab ELVLi seisukohti ja ettepanekuid (nt panna kirja mitme valiku eelistus ja kuidas seda kirjeldada). ELVL võiks küsida KOVidelt sisendeid ja saata koondatud ettepanekuid HTMile juba ette, enne seaduseelnõu ametlikku kooskõlastusringi.

– HaridusLood konverentsi programm 24. novemberil Jõhvis

KUULATI: Jan Trei ettekannet.

HaridusLood
konverentsi 24.11.pj

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks.

– Haridustaristu pinnaandmete kvaliteet, investeeringute planeerimine

KUULATI: Indrek Riisaare ettekannet.

Oppeasutuse_and
med_kinnitamata.xls

Peamine mure on selles, et riigil puuduvad tegelikud head pinnaandmed. Tarvis on teha uus analüüs ja vaadata andmed üle.

OTSUSTATI: ELVL edastab KOVidele ja haridusjuhtidele haridustaristu pinnaandmete

uuendamise vajaduse märgukirja. Märgukirja tekst kooskõlastatakse Indrek Riisaarega HTMist.

– **Koolitoidu teema arengutest**

KUULATI: Angela Saksingu ettekannet.

Koolitoidu teema
arengutest.pptx

Osaleda aktiivsete partneritena koolitoidu teekaardi nõ juhendmaterjali koostamisel ning haridusasutustes toitlustamisega seotud õigusaktide kaasajastamisel.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks.

(allkirjastatud digitaalselt)
Liina Põld
koosoleku juhataja asetäitja

(allkirjastatud digitaalselt)
Ketlin Alaväli
protokollija